

være udsat for, naar han blev gammel og ikke kunde gøre Tjeneste mere, saaledes som det gaar med Professorerne, at faa sin Understøttelse nedsat til Pensionbeløbet. Han vilde derimod beholde den for bestandig, og derved vilde han desuden med Hensyn til sine Forelæsninger være gunstigere stillet, idet det da stod ham frit for at tage hvilken Betaling for Forelæsningerne, han maatte ønske. Det turde derfor og burde i Virkeligheden for Andragerne have været indlysende, at et saadant Andragende skulde de ikke have været mødt op med, thi det er jo klart, at der da ikke vilde være andet at svare, hverken fra Kultusministerens eller Rigsdagens Side, end dette, at det kan man ikke vente. Skulde man kunne vente noget saadant, maatte det jo være, at han blev ansat som Professor i Estetik, hvilken Plads endnu staar ledig, thi det vilde være en naturlig Maade at give ham en Anerkendelse paa, hvis en saadan overhovedet kunde indrømmes ham, og saa fik den højtæredede Kultusminister Ansvaret derfor, saaledes som han burde have det. Jeg tror, at dette er ganske ubestrideligt, og det synes ogsaa, at man i det andet Ting har haft en Erkendelse af, at der ikke ret vel kunde være Tale om at imøbekomme Andragendet, saaledes som det er indkommet til Rigsdagen. I det andet Ting har man nemlig i Stedet for at bevilge noget, der kunde ligne en Professoregave, gjort noget meget bestedere, idet man har foreslaaet Dr. Georg Brandes til en Understøttelse paa 2,000 Kr. lige med adskillige andre Videnskabsmænd, der saa Understøttelse paa Finansloven. Hertil skal jeg kun sige, at fra et rent formelt Synspunkt har det forekommet Flertallet i Finansudvalget, at man ikke ret vel kunde gaa med til at stemme for dette, thi der vides aldeles ikke noget om, hvorvidt Dr. Georg Brandes vil føle sig tilfreds med at faa en saadan Understøttelse paa 2,000 Kr. Det kan være ganske naturligt, at han, hvis vi vilde indlade os paa at bevilge ham som Understøttelse en Professoregave, saa vilde modtage den, thi det har jo været hans Ønske at blive Professor ved Universitetet, og han vilde herved opnaa dette og, som jeg har bemærket, endog saa mere, men det er ikke sagt, at hans Uergerrighed vil føle sig tilfreds med, at man paa et saadant Andra-

gende svarer med at bevilge ham 2,000 Kr.; derom vides der i alt Fald intet, og det har derfor været vor fælles Mening i Udvalget, at allerede af den Grund burde Landstinget ikke indlade sig paa at give Bevillingen, thi man burde ikke udsætte sig for at faa et Afslag, naar det kom til Stykket. Men i øvrigt er det en Selvfølge, at jeg ikke bør forelade Spørgsmaalet om denne Bevilling uden at komme ind paa Realitetshensynene, thi det er jo en utvivlsom Ting, at der for mangfoldige Medlemmer er Realitetshensyn, der ere mere afgørende endnu end de af mig fremhævede formelle Hensyn. Man vil jo erindre, at Dr. Georg Brandes er Genstand for en meget forfælselig Bedømmelse, Meningene staa maatte skarper overfor hinanden med Hensyn til Bedømmelsen af ham end med Hensyn til Bedømmelsen af nogen anden Person her i Landet. Sagen er den, at han efter sin videnskabelige Stilling er Literaturhistoriker og Estetiker, men han er tillige, hvad man uden at overdrive, kan kalde en lidenskabelig agitatorisk Fritænkter, og denne Omstændighed har faaet en gennemgribende Indflydelse paa hans litterære og æstetiske Produktion. Her skal jeg kun indskyde, at for mit Vedkommende vilde der ikke være det mindste i Vejen for, at jeg kunde være med til at bevilge en Understøttelse til en Videnskabsmand, der er Fritænkter. Det er ikke det, der fra min og andres Side stiller sig i Vejen derfor, men naar jeg brugte det Udtryk om ham, at han var en lidenskabelig agitatorisk Fritænkter, er det, der er til Hinder, ikke det, at han er Fritænkter, men det, at han er Agitator, thi hans agitatoriske Tilbøjelighed har haft en saadan Indflydelse paa hans litterære og æstetiske Virksomhed, at man egentlig ikke med Føje kan kalde hans Produktion for videnskabelig. Jeg maa nu tilstaa, at jeg har fulgt Dr. Brandes i hans første Skrifter i Begyndelsen af 70'erne, men at jeg har faaet Affmag for dem paa Grund af, at der efter min Overbevisning ikke findes nogen paalidelig videnskabelig Vejledning i Litteratur i dem, thi det er jo Tilfældet, hvad han selv har erkendt, at hans Opfattelse af Poesi og Kunst er bestemt ved Tendensen. Det er den Indvending, der efter min Mening med Føje kan gøres mod Dr. Brandes' Virksomhed, og jeg skulde meget fejle, om det ikke er det